

Bedrijven, zorgverstrekkers, zorginstellingen en patiëntenverenigingen kiezen opnieuw voluit voor transparantie

Tweede openbaarmaking van samenwerkingen onder het wettelijke kader van de Sunshine Act

Dagelijks vinden er **samenwerkingen** plaats **tussen zorgverstrekkers, zorginstellingen, patiëntenverenigingen enerzijds en farmaceutische en medische technologie bedrijven anderzijds**. Dat kan gaan om het delen van expertise, het meewerken aan wetenschappelijk onderzoek, het sponsoren van medische opleidingen, etc. Dergelijke vormen van samenwerking zijn **essentieel voor een medische vooruitgang en voor een betere zorgverlening aan patiënten**. De samenwerkingen staan immers in het teken van verbetering van patiëntenzorg en van innovatie van geneesmiddelen en medische technologieën. Evenwel mag dit de onafhankelijkheid van zorgverstrekkers en -instellingen niet aantasten. Om deze onafhankelijkheid naar buiten toe uit te dragen, wordt de samenwerking die plaatsvond in 2018 vandaag **openbaar gemaakt in het Transparantieregister van betransparent.be** in het kader van de **Sunshine Act**¹.

Maggie De Block, minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid:

"Toen ik aan het begin van de voorbije legislatuur afsprak met alle betrokkenen om de relaties tussen de industrie, zorgverleners en -instellingen en patiëntenverenigingen publiek te maken, was dat voor velen vernieuwend. Vandaag is die transparantie haast vanzelfsprekend geworden, en dat is een goede zaak. Burgers hebben immers het recht om te weten op welke manieren de zorgsector en de industrie met elkaar samenwerken."

In totaal hebben **596 farmaceutische en medische technologie bedrijven** tussen 1 januari en 31 mei 2019 hun gegevens met betrekking tot het jaar 2018 ingediend. **Samen hebben zij in 2018 in totaal voor 219.188.627 euro geïnvesteerd in samenwerkingen met zorgverstrekkers, zorginstellingen en patiëntenverenigingen actief in België**².

¹ Wet van 18 december 2016 houdende diverse bepalingen inzake gezondheid, B.S. 27 december 2016.

² De Sunshine Act is van toepassing op begunstigden actief in België, dus ook op Europese verenigingen met een maatschappelijke zetel in België, ook al zijn zij niet (enkel) actief in België (bv. Europese patiëntenverenigingen en Europese wetenschappelijke verenigingen).

Deze samenwerkingen worden als volgt onderverdeeld in de verschillende wettelijke categorieën van premies en voordelen voorzien in het uitvoeringsbesluit van de Sunshine Act³:

CATEGORIEËN SUNSHINE ACT	BEGUNSTIGDEN	TOTAAL		
WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK	<i>Aggregaat</i>	124.565.831 €	57%	
WETENSCHAPPELIJKE MANIFESTATIES	<i>HCO*</i>	25.820.806 €	40.287.182 €	18%
	<i>HCP*</i>	14.466.376 €		
SCHENKINGEN EN TOELAGEN DIE DE GEZONDHEIDSZORG ONDERSTEUNEN	<i>HCO</i>	23.715.604 €	11%	
DIENSTEN CONSULTANCY	<i>HCP</i>	11.633.376 €	20.694.259 €	9%
	<i>HCO</i>	8.899.579 €		
	<i>PO*</i>	161.304 €		
ANDERE BIJDAGEN	<i>PO</i>	9.925.750 €	5%	
ALGEMEEN TOTAAL		219.188.627 €		

* **HCO** = "Healthcare Organisation", dit is een zorginstelling (bv. ziekenhuis, wetenschappelijke vereniging van zorgverstrekkers) / **HCP** = "Healthcare Professional", dit is een zorgverstrekker (bv. arts, tandarts, verpleegkundige, paramedicus, dierenarts) / **PO** = "Patient Organisation", dit is een patiëntenvereniging.

Ten opzichte van vorig jaar, zijn er 66 bedrijven extra die hun gegevens kenbaar maken en noteren we een stijging van 8% meer investeringen in samenwerkingen met zorgverstrekkers, zorginstellingen en patiëntenverenigingen die actief zijn in België. Onderstaande tabel geeft dit weer:

	2017	2018	Vershil 2017-2018
AANTAL BEDRIJVEN	530	596	+12%
WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK	€ 115 648 996	€ 124 565 831	+8%
WETENSCHAPPELIJKE MANIFESTATIES	€ 39 033 549	€ 40 287 182	+3%
SCHENKINGEN EN TOELAGEN DIE DE GEZONDHEIDSZORG ONDERSTEUNEN	€ 21 268 155	€ 23 715 604	+12%
DIENSTEN EN CONSULTANCY	€ 19 541 705	€ 20 694 259	+6%
ANDERE BIJDAGEN (PO)	€ 7 779 325	€ 9 925 750	+28%
	€ 203 271 730	€ 219 188 627	+8%

³ Koninklijk besluit van 14 juni 2017 tot uitvoering van de Sunshine Act, B.S. 23 juni 2017.

Voor 2018 bevat het Transparantieregister de gegevens van **15.867 begunstigen**, waaronder zorgverstrekkers, zorginstellingen en patiëntenverenigingen:

Aantal begunstigen in het Transparantieregister in 2018

BEGUNSTIGDEN	Aantal
Zorgverstrekkers (HCP)	13.336
Zorginstellingen (HCO)	2.347
Patiëntenvereniging (PO)	184
Totaal	15.867

De beroepen waarmee het meest werd samengewerkt, zijn artsen-specialisten, gevolgd door verpleegkundigen, huisartsen, dierenartsen en apothekers:

Meest voorkomende beroepen in het Transparantieregister 2018

BEROEPEN	Aantal	%
Arts-specialist	7719	57,9%
Verpleegkundige	1501	11,3%
Huisarts	1402	10,5%
Dierenarts	1385	10,4%
Apotheker	250	1,9%
Tandarts	217	1,6%
Technoloog medische beeldvorming	188	1,4%
Diëtist	175	1,3%
Apotheker-bioloog	72	0,5%
Kinesitherapeut	64	0,5%
Medische laboratoriumtechnoloog	55	0,4%
Farmaceutisch-technisch assistent	47	0,4%
Opticien	42	0,3%
Ziekenhuistechnicus	31	0,2%
Audioloog	27	0,2%
Verantwoordelijke laboratorium	27	0,2%
Vroedvrouw	18	0,1%
Biomedisch ingenieur	17	0,1%
Logopedist	17	0,1%
Ziekenhuisdirecteur	15	0,1%
Klinisch bioloog	15	0,1%
Zorgkundige	14	0,1%
Bandagist	12	0,1%
Groothandelaar	10	0,1%
Andere	16	0,1%
Totaal zorgverstrekkers in Transparantieregister 2018	13.336	100%

Onder de beroepsgroep van de artsen-specialisten zijn de 15 meest voorkomende medische specialisaties in het transparantieregister de volgende:

Meest voorkomende medische specialisaties in het Transparantieregister 2018

MEDISCHE SPECIALITEITEN (TOP 15)	Aantal	%
Arts-specialist voor inwendige geneeskunde	848	11,0%
Arts-specialist voor cardiologie	827	10,7%
Arts-specialist voor orthopedische heelkunde	635	8,2%
Arts-specialist voor heelkunde	550	7,1%
Arts-specialist voor gastro-enterologie	478	6,2%
Arts-specialist voor dermato-venereologie	409	5,3%
Arts-specialist voor neurologie	384	5,0%
Arts-specialist voor urologie	374	4,8%
Arts-specialist voor pneumologie	368	4,8%
Arts-specialist voor gynaecologie en verloskunde	320	4,1%
Arts-specialist voor pediatrie	296	3,8%
Arts-specialist voor oftalmologie	293	3,8%
Arts-specialist voor röntgendiagnose	284	3,7%
Arts-specialist voor medische oncologie	251	3,3%
Arts-specialist voor anesthesie-reanimatie	233	3,0%
Andere	1169	15,1%
	7.719	100%

Voor het eerst maken ook de ondernemingen actief op het vlak van geneesmiddelen voor diergeneeskundig gebruik hun samenwerkingen met zorgverstrekkers bekend. Bijgevolg worden dit jaar voor het eerst ook dierenartsen opgenomen in het transparantieregister.

betransparent.be

Het platform betransparent.be werd opgericht in 2014 door 28 verenigingen uit de Belgische gezondheidssector die toen vrijwillig het engagement zijn aangegaan om de samenwerkingen tussen de industrie en de zorgverstrekkers en -instellingen openbaar te maken (AFITEB, APB, AUVB, AXON, BACHI, beMedTech, BVAS, BVZA, Domus Medica, FBP, Medaxes, Formavet, IPSA, Kartel, Mdeon, NVGV, OPHACO, pharma.be, SSMG, SSPF, SVH, UCBA, UPV, VBS, VBT, VDV, VVT en VVZ). betransparent.be wordt beheerd door het Deontologisch Gezondheidsplatform Mdeon, hiertoe ondertussen erkend via het Koninklijk besluit d.d. 31.07.2017⁴.

Het platform heeft reeds drie publicaties achter de rug:

- De publicatie in 2016 betrof de premies en voordelen aangeboden in 2015 door de ondernemingen lid van pharma.be, louter op vrijwillige basis. Het totaal gepubliceerde bedrag bedroeg toen 138 miljoen euro.
- De publicatie in 2017 betrof de premies en voordelen aangeboden in 2016 door de ondernemingen lid van pharma.be maar ook van beMedTech en Medaxes. Toen bedroeg het totaal gepubliceerde bedrag 170 miljoen euro. De ondernemingen lid van Bachi volgden in 2017.
- De publicatie in 2018 betrof de premies en voordelen aangeboden in 2017 en was de eerste publicatie conform de Sunshine Act. Door deze wet is de transparantieplicht van toepassing op alle farmaceutische en medische technologie bedrijven.

Voor meer informatie, contacteer onze woordvoerder: Christophe Dekoninck: 0468 288 690

⁴ Koninklijk besluit van 31 juli 2017 tot erkenning van de organisatie bedoeld in artikel 44, §1 van de wet van 18 december 2016 houdende diverse bepalingen inzake gezondheid, B.S. 22 augustus 2017.